

Ministri EU o prihodnjem razvoju živinoreje in strateški avtonomiji EU

13.7.2026 - | gov.si

Ključni točki zasedanja Sveta za kmetijstvo in ribištvo, ki sta se ga udeležila minister Janez Cigler Kralj in državna sekretarka Mojca Erjavec, sta bili Strategija EU za živinorejo in Načrt EU za beljakovine. Minister je izpostavil, da živinoreja predstavlja strateško panogo slovenskega kmetijstva, in poudaril potrebo po močni podpori družinskim kmetijam, mladim kmetom in novim prevzemnikom.

Avtor: Svet EU

1 / 3

Strategija EU za živinorejo izhaja iz Vizije EU za kmetijstvo in prehrano ter prepoznava živinorejo kot strateški sektor za prehransko varnost, konkurenčnost, strateško avtonomijo EU in vitalnost podeželja.

Minister Janez Cigler Kralj je pozdravil celovit pristop in ob tem opozoril, da je treba zaščititi interese slovenskih rejcev. »Ključno je, da slovenskim kmetom omogočimo nadaljevanje kmetovanja, ki je prilagojeno naravnim danostim naše države. Večina slovenskega ozemlja leži na območjih z omejenimi dejavniki za kmetijsko pridelavo, zato živinoreja predstavlja eno redkih, hkrati pa tudi najbolj smiselnih razvojnih usmeritev. V številnih delih Slovenije zanjo preprosto nimamo ustrezne alternative.« Poudaril je, da živinoreja ne prispeva le k pridelavi hrane, temveč tudi k ohranjanju obdelane in poseljene kulturne krajine: »Živinoreja je strateška panoga z vidika prehranske varnosti države. Zato smo ji v koalicijski pogodbi namenili posebno mesto ter jo prepoznali kot pomemben element nacionalne suverenosti in samooskrbe s hrano.«

Ob tem Slovenija izpostavlja potrebo po močni podpori družinskim kmetijam, mladim kmetom in novim prevzemnikom ter zagotavljanju, da ukrepi ostajajo praktično izvedljivi na ravni kmetije in ne povečujejo administrativnih bremen. Prav tako podpira zadostna prehodna obdobja in ustrezno finančno podporo, da se rejcem omogoči prilagoditev proizvodnih sistemov in izvedba potrebnih naložb za ohranitev njihove konkurenčnosti. Minister Cigler Kralj je opozoril tudi na potrebo, da se na ravni Unije oblikujejo realne in izvedljive rešitve, ki upoštevajo raznolikost kmetijskih sistemov držav članic.

Ključno vlogo ima nadaljnji razvoj trajnostnih, inovativnih in krožnih proizvodnih sistemov, ki omogočajo dolgoročno vzdržnost sektorja. Komisar Christophe Hansen je napovedal tudi pripravo zakonodajnih predlogov za dobrobit kokoši nesnic in brojlerjev do konca leta 2026 ter za prašiče v letu 2027.

Cilj načrta EU za beljakovine je povečati proizvodnjo rastlinskih beljakovin, zlasti stročnic in oljnic, ter zmanjšati uvozno odvisnost, predvsem pri soji. Minister Cigler Kralj ga je označil kot pomembno orodje za krepitev lokalnih vrednostnih verig in povečanje strateške avtonomije EU z zmanjševanjem odvisnosti od uvoženih beljakovinskih krmil ter krepitevjo pridelave rastlinskih beljakovin znotraj EU. Sklenil je, da je potreben uravnotežen in sinergijski pristop med okvirom za živinorejo in okvirom za beljakovine, ki usmerjata razvoj obeh sektorjev s ciljem prispevati k prehranski varnosti, strateški avtonomiji EU in odpornosti prehranskih verig.

Ob robu zasedanja se je minister Cigler Kralj sestal z italijanskim ministrom za kmetijstvo, prehransko suverenost in gozdarstvo Francescom Lollobrigido ter avstrijskim zveznim ministrom za kmetijstvo in gozdarstvo, varstvo podnebja in okolja, regije ter vodno gospodarstvo Norbertom Totschnigom. Izmenjali so poglede na ključne izzive, ki trenutno zaznamujejo kmetijski sektor v naši in sosednjih državah. Posebno pozornost so namenili vremenskim ujmam in preventivnim ukrepom za zmanjševanje njihovih posledic, upravljanju velikih zveri, vključno z medvedom, ter drugim aktualnim vprašanjem, povezanim s prihodnjim usmerjanjem skupne kmetijske politike.

Ministri so v kontekstu leta žensk na podeželju, ki so ga za leto 2026 razglasili Združeni narodi, razpravljali tudi o vlogi žensk v kmetijstvu. Državna sekretarka Mojca Erjavec je poudarila, da ženske na podeželju predstavljajo pomemben del nosilcev razvoja kmetijstva in hkrati opozorila, da njihovo delo pogosto ostaja premalo prepoznano. Slovenija je podprla večje vključevanje žensk v upravljanje in razvoj kmetijstva ter krepitev njihove vloge pri oblikovanju kmetijskih politik.

Ministri so poudarili pomembnost geografskih označb in standardov v prostotrgovinskih sporazumih. Minister Cigler Kralj je poudaril, da mora prosta mednarodna trgovina temeljiti na doslednem spoštovanju standardov EU ter učinkoviti zaščiti in promociji geografskih označb. Ob tem je opozoril tudi na slovensko pobudo za dosledno označevanje porekla živil.

Slovenija je podprla skupno izjavo skupine Višegrad ter Bolgarije, Hrvaške in Romunije o učinkovitem upravljanju kriznih razmer v kmetijstvu v okviru SKP ter v širšem kontekstu in skupno izjavo skupine Višegrad ter Hrvaške in Romunije o sodelovanju na področju biogospodarstva in obvladovanja vremenskih ekstremov. Slovenija se je pridružila tudi pozivu Italije k ohranitvi ustreznega financiranja politike promocije kmetijsko-živilskih proizvodov EU zaradi njihovega prispevka h konkurenčnosti, odpiranju novih trgov in odpornosti evropskega agroživilskega sektorja.

Irska, ki je prevzela predsedovanje Svetu EU, je predstavila prednostne naloge in program dela v drugem polletju leta. Na področju kmetijstva in ribištva bodo v ospredju varnost preskrbe s hrano, konkurenčnost, trajnost, poenostavitev zakonodaje in generacijska prenova, pri čemer bo ključno nadaljevanje razprav o prihodnji SKP 2028-2034 ter spodbujanje odpornih trgov, inovacij in razvoja biogospodarstva.

<https://www.gov.si/novice/2026-07-13-ministri-eu-o-prihodnjem-razvoju-zivinoreje-in-strateski-avtonomiji-eu>